

En arbetstagare, som varit anställd på ett bolag inom byggbranschen, har tillsammans och i samförstånd med ytterligare en person tagit diverse byggnadsmaterial från arbetsgivaren. Arbetsdomstolen har funnit att agerandet har utgjort laga grund för avskedande. Arbetsdomstolen har också prövat om bolaget har haft en kvittningsgill motfordran mot arbetstagarens anspråk på allmänt skadestånd för brott mot 19 § anställningsskyddslagen och 30 § semesterlagen men funnit att bolaget inte förmått styrka sin påstådda skada.

Postadress
Box 2018
103 11 Stockholm
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00
Telefax
08-617 66 15
kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
måndag–fredag
09.00–12.00
13.00–15.00

ARBETSDOMSTOLEN

DOM
2019-06-19
Stockholm

Dom nr 35/19
Mål nr B 103/18

KLAGANDE

Capalato Konstruktion AB, 556820-1122, Hjortronvägen 2, 555 94
Jönköping

Ombud: advokaterna Martin Bergander och Sandra Hansson, Wesslau
Söderqvist i Väst HB, Kyrkängsgatan 8, 503 38 Borås

MOTPART

E.T.

Ombud: jur.kand. Henric Einarsson, RiVe Juridiska byrå AB, Box 338,
781 24 Borlänge

SAKEN

skadestånd på grund av avskedande m.m.

ÖVERKLAGAD DOM

Jönköpings tingsrätts dom den 27 september 2018 i mål nr T 2941-17

Tingsrättens dom, se bilaga.

Capalato Konstruktion AB (bolaget) har yrkat att Arbetsdomstolen, med ändring av tingsrättens dom, ska lämna E.T:s vid tingsrätten förda talan utan bifall samt förplikta E.T. att betala bolagets rättegångskostnad där.

E.T. har bestritt ändring av tingsrättens dom.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Arbetsdomstolen har meddelat prövningstillstånd och avgjort målet efter huvudförhandling. Vid denna har domstolen tagit del av ljud- och bildupptagningar av förhören vid tingsrätten med E.T., R.K., R.H. och T.R. samt av ljudupptagningar av förhör med A.F. och M.L. Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

Parterna har som grund för och till utveckling av sin talan anfört i allt väsentligt detsamma som antecknats i tingsrättens dom med de förtydliganden som framgår under domskälen.

Domskäl

Twisten och det agerande som bolaget lagt E.T. till last

E.T. avskedades den 22 maj 2017. Som grund för avskedandet har bolaget gjort gällande att E.T.

- a) den 18 januari 2017 tagit sex stycken handverktyg från en byggarbetsplats där bolaget utförde arbete men återlämnat dessa efter att ha ertappats,
- b) den 22 maj 2017 tillsammans med en annan person stulit diverse byggnadsmaterial från bolagets område,
- c) den 11 februari 2017 lånat byggnadsställningar från bolaget utan att återlämna dessa, samt
- d) vid anställningens upphörande underlåtit att återlämna nycklar och passerkort tillhöriga bolaget.

Twisten avser i huvudsak om det funnits laga grund för avskedandet av E.T. E.T. har gjort gällande att han inte i någon del agerat på sätt som bolaget har påstått och att avskedandet därmed skett utan att det förelegat laga grund för det eller ens saklig grund för uppsägning. Arbetsdomstolen har härvid att pröva om det är styrkt att E.T. agerat på sätt som bolaget gjort gällande och om händelserna i så fall är så allvarliga att de var för sig eller sammantagna utgör laga grund för avskedande eller i vart fall saklig grund för uppsägning. För det fall Arbetsdomstolen skulle komma fram till att bolaget avskedat E.T. utan laga grund har Arbetsdomstolen vidare att ta ställning till om E.T. har rätt till ekonomiskt och allmänt skadestånd på grund härav. Därutöver har Arbetsdomstolen att pröva om bolaget är skyldigt att betala lön med visst belopp till E.T. samt om bolaget har någon kvittningsskuld motfordran gentemot honom.

Rättsliga utgångspunkter

En arbetsgivare får enligt 18 § anställningsskyddslagen avskeda en arbetstagar om denne grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren.

Arbetsdomstolen har i flera tidigare avgöranden haft att ta ställning till frågan om avskedande av arbetstagar som har gjort sig skyldiga till tillgreppsbrott (se t.ex. AD 2015 nr 22 med däri gjorda hänvisningar). Domstolen har då framhållit att tillgreppsbrott, som riktas mot arbetsgivaren eller begås på arbetsplatsen, utgör allvarliga förseelser varigenom den anställda på ett väsentligt sätt åsidosätter sina åligganden (jfr prop. 1981/82:71 s. 72). Frågan om det i det enskilda fallet finns laga grund för avskedande ska dock bedömas utifrån en samlad bedömning av såväl förseelsen som omständigheterna i övrigt (se t.ex. AD 2015 nr 22).

Arbetsgivaren har bevisbördan för att arbetstagaren har begått en handling som är av sådant slag att ett avskedande är berättigat (se t.ex. AD 2003 nr 93 och AD 2015 nr 22). Beviskravet kan inte sättas lägre än i ett motsvarande brottmål (se AD 1995 nr 121, AD 2003 nr 93 och AD 2015 nr 22). Detta

innebär att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att arbetstagaren har agerat på det sätt som arbetsgivarsidan påstår.

Har E.T. gjort sig skyldig till tillgrepp från bolaget den 22 maj 2017?

Arbetsdomstolen prövar inledningsvis om det är styrkt att E.T. tillsammans med ytterligare en person har stulit diverse byggnadsmaterial från bolaget den 22 maj 2017.

Bolaget har anfört att tingsrätten i domen felaktigt återgett vad dess vittne M.L. uppgett i sitt vittnesförhör avseende det påstådda tillgreppet den 22 maj 2017 och att tingsrättens dom därmed grundar sig på en felaktig bevisvärdering i detta avseende.

M.L. var en av de förhörspersoner som i tingsrätten lämnade uppgifter gällande identifiering av E.T. angående händelsen den 22 maj 2017, som spelades in av en övervakningskamera. Tingsrätten har därvid i sin dom antecknat att M.L. uppgett att han inte sett hela E.T:s ansikte och därmed var till 75 procent säker på att det var E.T. som han såg på filmen. Han skulle med andra ord inte varit säker på identifieringen av E.T. Arbetsdomstolen konstaterar emellertid att vad M.L. i sitt förhör uppgett, är att han med 100 procents säkerhet har kunnat identifiera E.T., trots att dennes ansikte endast synts delvis.

Arbetsdomstolen noterar därmed att R.K. och M.L. under sanningsförsäkran respektive vittnesed samstämmigt och detaljerat har uppgett att de på en övervakningsfilm sett, i vart fall två personer, köra in på bolagets område med en skåpbil och tillhörande släpkärra som de lastat fulla med diverse byggnadsmaterial. Till skillnad från vad tingsrätten har antecknat, har båda två, alltså även M.L., angett att de med säkerhet har kunnat identifiera en av personerna som E.T. Vidare har de uppgett att E.T. burit någonting innanför jackan som han sedermera lagt in i skåpbilen.

Beträffande den aktuella filmsekvensen har R.K. och M.L. uppgett att denna funnits sparad hos larmbolaget Westec, där M.L. arbetar, samt att R.K. begärt ut filmen men att denna inte utlämnats utan sedermera i stället raderats. Enligt Arbetsdomstolens mening innebär den omständigheten, att övervakningsfilmen försvunnit, inte i sig att det finns anledning att ifrågasätta vad bolaget påstått angående den aktuella händelsen.

Arbetsdomstolen har i AD 2009 nr 24 bedömt bevisvärdet av vittnesuppgifter avseende identifiering av en gärningsman till en påstådd stöld på grundval av en övervakningsfilm. Till skillnad från i förevarande situation var övervakningsfilmen i det målet åberopad som bevisning. På grund av filmsekvensens dåliga kvalitet kunde Arbetsdomstolen dock inte enbart på grundval av denna dra några egna slutsatser om gärningsmannens identitet. Trots att det konstaterades att gärningsmannens ansiktsdrag inte framträdde

med någon tydlighet på filmsekvensen, fann Arbetsdomstolen dock identifieringen ställd utom rimligt tvivel när personen, utifrån filmsekvensen, identifierats av två vittnen, vilka var välbekanta med gärningsmannen sedan tidigare.

R.K. och M.L. var inte närvarande på den aktuella platsen och kunde därmed inte bevittna den aktuella händelsen när den utspelade sig men de har senare tagit del av den övervakningsfilm på vilken händelsen spelats in. Utifrån sina iakttagelser av filmsekvensen har, som redan anförts, de båda samstämmt och detaljerat, under sanningsförsäkran respektive vittnesed, redogjort för händelseförloppet som de sett på filmen samt kunnat identifiera E.T.

M.L. har visserligen angett att han har kunnat se E.T:s ansikte endast till 75 procent. En person kan dock identifieras utifrån många olika omständigheter utöver en tydlig bild på personens ansikte, såsom kroppsbyggnad, kroppsspråk och hållning (se AD 2009 nr 24). M.L., som träffat E.T. tidigare och känner till honom vid namn, har uppgett att han utifrån sina iakttagelser från övervakningsfilmen är 100 procent säker på att det var E.T. han såg. Arbetsdomstolen fäster tilltro till hans uppgifter.

E.T. och R.H. har uppgett att de vid ett tillfälle varit inne på bolagets område och hämtat frigolitskivor/gipsskivor, som E.T. fått tillåtelse från bolaget att ta. E.T. har uppgett att det var i början av maj 2017 och alltså inte den 22 maj 2017. Arbetsdomstolen finner visserligen inte anledning att ifrågasätta deras uppgifter men mot bakgrund av vad R.K. och M.L. uppgett är det dock, enligt Arbetsdomstolens mening, utrett att det måste ha varit fråga om två olika tillfällen.

Genom M.L:s och R.K:s uppgifter finner Arbetsdomstolen därför att det, mot E.T:s bestridande, är ställt utom rimligt tvivel att E.T. tillsammans med ytterligare åtminstone en person tillgripit diverse byggnadsmaterial från bolagets område. Visserligen har varken M.L. eller R.K. sett vad E.T. har burit under sin jacka och sedermera lagt in i bilen men mot bakgrund av omständigheterna vid händelsen har E.T., i vart fall tillsammans och i samförstånd med annan person som medverkade, gjort sig skyldig till tillgrepp från bolaget.

Det tillgrepp, som E.T. gjort sig skyldig till, har riktat sig direkt mot bolaget, begåtts på arbetsplatsen och avsett en större mängd föremål, som utifrån bolagets uppgifter, måste ha uppgått till ett inte obetydligt värde. Det har inte i målet framkommit några för E.T. förmildrande personliga omständigheter. E.T:s agerande har mot denna bakgrund varit oacceptabelt och, enligt Arbetsdomstolens mening, ägnat att allvarligt skada bolagets förtroende för honom. Arbetsdomstolens slutsats är därmed att E.T:s agerande ensamt har inneburit att bolaget har haft laga grund för avskedandet av honom. Det saknas därmed anledning för Arbetsdomstolen

att pröva om E.T. även i övriga avseenden agerat på sätt som bolaget har gjort gällande.

Skadestånd

Då Arbetsdomstolen funnit att bolaget har haft laga grund för avskedandet, har E.T. inte rätt till ekonomiskt eller allmänt skadestånd för ogrundat avskedande. Parterna är dock överens om att bolaget inte har lämnat någon uppgift till E.T. om vad han skulle iaktta, om han ville göra gällande att avskedandet var ogiltigt eller yrka skadestånd med anledning av avskedandet, på det sätt som föreskrivs i 19 § anställningsskyddslagen. Det yrkade skadeståndet om 7 000 kr är vitsordat och ska därmed utgå.

Vidare är parterna överens om att bolaget betalat semesterersättning till E.T. senare än vad som föreskrivs i 30 § semesterlagen. Beträffande skadeståndets storlek i denna del ansluter sig Arbetsdomstolen till tingsrättens bedömning.

Är bolaget skyldigt att betala slutlön till E.T.?

E.T. har gjort gällande att bolaget inte har betalat slutlön till honom avseende perioden den 2–22 maj 2017, vilken enligt honom uppgick till 15 284 kr. Bolaget har invänt att slutlönen rätteligen uppgick till 13 893 kr och att bolaget betalat detta belopp till E.T. den 25 augusti 2017. E.T. har vitsordat att en utbetalning med det aktuella beloppet skett men invänt att betalningen avser lön från en annan arbetsgivare avseende arbete han utfört efter att hans anställning hos bolaget upphört.

I likhet med tingsrätten finner Arbetsdomstolen att bolaget inte presenterat någon utredning till styrkande av att den aktuella betalningen kom från bolaget, trots att detta måste ha kunnat göras utan svårigheter genom t.ex. kontoextrakt över bolagets löneutbetalningar. Vidare noterar Arbetsdomstolen att bolagets uppgift om att betalning skett med 13 893 kr, kommit först efter att bolaget inom ramen för målet tagit del av uppgiften om det aktuella beloppet från E.T. Arbetsdomstolen delar därför tingsrättens bedömning att bolaget inte betalat slutlön till E.T. Vad gäller slutlönens storlek konstaterar dock Arbetsdomstolen att E.T. inte lagt fram någon utredning till stöd för sitt påstående om att han hade rätt till slutlön uppgående till 15 284 kr. Vid dessa förhållanden har E.T. enligt Arbetsdomstolens mening inte styrkt att han har rätt till något mer än det av bolaget i och för sig vitsordade beloppet om 13 893 kr.

Har bolaget kvittningssgilla motfordringar?

Bolaget har gjort gällande att det har en kvittningssgill motfordran gentemot E.T. avseende den ekonomiska skada som bolaget drabbats av till följd av de handlingar som bolaget lagt E.T. till last som grund för avskedandet.

Värdet av den egendom som togs vid händelsen den 22 maj 2017 har bolaget uppskattat till ungefär 25 000 kr. Därutöver har bolaget gjort gällande att det drabbats av ekonomisk skada även på grund av de övriga ageranden, som Arbetsdomstolen inte funnit anledning att pröva inom ramen för frågan om bolaget haft rätt att avsluta anställningen. Av vad som kommer att framgå i det följande saknar det dock betydelse i denna del att Arbetsdomstolen inte prövat dessa påståenden. Bolaget har uppskattat att värdet av de byggnadsställningar som E.T. lånat men inte återlämnat uppgått till ungefär 90 000 kr och att bolaget orsakats kostnader uppgående till ungefär 30 000 kr för att byta ut lås på tre fastigheter på grund av att E.T. underlåtit att återlämna nycklar och passerkort.

Utöver vissa vaga kostnadsuppskattningar, som framkommit i de av bolaget åberopade förhören, har bolaget inte åberopat någon ytterligare bevisning för att styrka omfattningen av sin påstådda skada. Skadestånd får, under vissa förutsättningar, med stöd av bestämmelsen i 35 kap. 5 § rättegångsbalken bestämmas till ett skäligt belopp. För att denna bevislätnadsregel ska kunna tillämpas i fråga om annat än mindre belopp krävs dock att full bevisning om skadan inte alls eller endast med svårighet kan föras. I den nu aktuella situationen är den påstådda skadan, som inte påståtts avse ett mindre belopp, dock av en sådan karaktär att bolaget, enligt Arbetsdomstolens mening, utan större svårigheter hade kunnat presentera sådan utredning i form av t.ex. inventeringsdokumentation och kvitton. Förutsättningar saknas därför att tillämpa bevislätnadsregeln i 35 kap. 5 § rättegångsbalken. Arbetsdomstolen finner därmed att bolaget inte styrkt sin påstådda skada och att någon kvittningsskilling motfordran därmed inte kan göras gällande gentemot E.T.

Sammanfattande slutsatser

Arbetsdomstolen har, till skillnad från tingsrätten, funnit att bolaget haft laga grund för avskedandet av E.T. Till följd härav har E.T. inte rätt till något allmänt eller ekonomiskt skadestånd på grund av avskedandet. Tingsrättens domslut ska därför ändras i dessa avseenden. Beträffande skadestånd för brott mot semesterlagen samt ordningsreglerna i anställningsskyddslagen har Arbetsdomstolen anslutit sig till tingsrättens bedömning. I likhet med tingsrätten har Arbetsdomstolen vidare funnit att bolaget inte har visat någon kvittningsskilling motfordran gentemot E.T. Det av tingsrätten utdömda skadeståndet ska därmed i nyss nämnda delar stå fast. När det gäller yrkandet om slutlön har domstolen funnit att E.T. inte har rätt till mer än det vitsordade beloppet om 13 893 kr. Tingsrättens dom ska därför ändras i enlighet därmed.

Rättegångskostnader

Arbetsdomstolens ställningstaganden innebär att bolaget i huvudsak har vunnit målet. E.T. ska därför ersätta bolaget för dess rättegångskostnad såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen.

Bolaget har vid tingsrätten yrkat ersättning för sin rättegångskostnad med totalt 234 280 kr, varav 232 240 kr avser ombudsarvode och 2 040 kr avser utlägg. Med hänsyn till målets omfattning och art finner Arbetsdomstolen att bolaget får vara skäligen tillgodosett med ett belopp om 150 000 kronor i ombudsarvode. Yrkat belopp avseende utlägg får anses skäligt.

När det gäller rättegångskostnaden i Arbetsdomstolen har E.T. vitsordat det av bolaget yrkade beloppet om 69 841 kr, varav 63 250 kr avser ombudsarvode och 6 591 kr avser utlägg. E.T. ska därför ersätta bolaget dess rättegångskostnad i Arbetsdomstolen med yrkat belopp.

Domslut

1. Med ändring av punkten 1 i tingsrättens domslut förpliktar Arbetsdomstolen Capalato Konstruktion att till E.T. betala

a) lön med 13 893 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 oktober 2017 till dess betalning sker, samt

b) allmänt skadestånd för brott mot 30 § semesterlagen och 19 § anställningsskyddslagen med 17 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 oktober 2017 till dess betalning sker.

2. Med ändring av punkten 2 i tingsrättens domslut befriar Arbetsdomstolen Capalato Konstruktion AB från skyldigheten att ersätta E.T. för hans rättegångskostnad vid tingsrätten och förpliktar i stället E.T. att ersätta Capalato Konstruktion AB för dess rättegångskostnad vid tingsrätten med 152 040 kr, varav 150 000 kr avser ombudsarvode. På det förstnämnda beloppet ska ränta enligt 6 § räntelagen utgå från den 27 september 2018 till dess betalning sker.

3. Arbetsdomstolen förpliktar E.T. att ersätta Capalato Konstruktion AB för dess rättegångskostnad i Arbetsdomstolen med 69 841 kr, varav 63 250 kr avser ombudsarvode. På det förstnämnda beloppet ska ränta utgå enligt 6 § räntelagen från dagen för Arbetsdomstolens dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Karin Renman, Lars Dirke, Kurt Eriksson, Charlott Richardson, Ken Johnsson, Gerald Lindberg, Carl-Gustaf Hjort. Enhälligt.

Rättssekreterare: Sofia Rasmusson

Tingsrättens dom (ledamot Tord Edlund)

BAKGRUND

I målet är ostridigt att E.T. har varit anställd hos Capalato Konstruktion AB (tidigare Göta Tak AB). Det är vidare ostridigt att E.T. har skilts från anställningen den 22 maj 2017 genom avsked per sms efter att ha misstänkts för stölder, samt att Capalato Konstruktion AB brutit mot ordningsregler i 19 § lagen (1982:80) om anställningsskydd LAS, alternativt 8 § LAS, och mot semesterlagen då bolaget inte tillräckligt snabbt betalat ut semesterersättning. Det är även ostridigt att E.T. fått betalt för juli månad 2017 i form av semesterlön, utbetald i augusti månad 2017. Det är vitsordat att en nyckel-tag har återlämnats av E.T.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Käranden

E.T. har i första hand yrkat att Capalato Konstruktion AB ska förpliktas att utge allmänt skadestånd om 90 000 kr för brott mot 18 § LAS, samt skadestånd om 7 000 kr för brott mot 19 § LAS. Capalato Konstruktion AB ska även förpliktas att utge 23 338 kr i skadestånd avseende inkomstförlust som käranden lidit fram till och med dagen för upprättande av stämningsansökan, och för tiden därefter (2017-09-05--2018-08-28) med 150 554 kr, sammanlagt 173 892 kr. Capalato Konstruktion AB ska förpliktas att utge ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på skadeståndet enligt yrkandet från dagen för delgivning av stämningsansökan tills beloppet till fullo är betalt, med undantag av beloppet 150 554 kr där ränta yrkas från dagen för dom.

E.T. har, oaktat utgången av yrkandena i första hand, yrkat att Capalato Konstruktion AB ska förpliktas att utge inestående slutlön motsvarande 15 284 kr samt ränta enligt 6 § räntelagen från dag för delgivning av stämningsansökan (2017-10-17) tills full betalning sker. Capalato Konstruktion AB ska även förpliktas att utge allmänt skadestånd med 20 000 kr för brott mot 30 § semesterlagen (1977:480) samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dag för delgivning av stämningsansökan tills beloppet är tillfullo betalt.

E.T. har i andra hand yrkat, för det fall tingsrätten skulle finna att inte förelegat grund för avsked men väl saklig grund för uppsägning, att Capalato Konstruktion AB ska förpliktas att utge allmänt skadestånd om 40 000 kr för brott mot 18 § LAS, samt 7 000 kr för brott mot 8 § LAS. Utöver det allmänna skadeståndet har han yrkat på ett ekonomiskt skadestånd om 918 kr, beräknat på en uppsägningstid om två månader samt sammanställande av inkomstförlust avseende perioden 22 maj – 22 juli 2017. Ränta yrkas på beloppet enligt 6 §

räntelagen från dag för delgivning av stämningsansökan tills beloppet är till fullo betalt. Vidare yrkas att Capalato Konstruktion AB ska förpliktas att utge inestående slutlön motsvarande 15 284 kr samt ränta enligt 6 § räntelagen från dag för delgivning av stämningsansökan tills beloppet är till fullo betalt. Capalato Konstruktion AB ska även förpliktas att utge allmänt skadestånd med 20 000 kr för brott mot 30 § semesterlagen samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dag för delgivning av stämningsansökan tills beloppet är tillfullo betalt.

E.T. har yrkat ersättning för sin rättegångskostnad.

Svaranden

Capalato Konstruktion AB (nedan kallat Bolaget) har bestritt käromålet. Bolaget har i och för sig medgett att 8 § eller 19 § LAS inte har efterföljts och vitsordat 7 000 kr såsom skäligt i och för sig. Bolaget har emellertid en motfordran på E.T. som överstiger nämnda belopp på grund av att han uppsåtligen orsakat skada genom upprepade stölder och ej återlämnade byggnadsställningar samt kostnader för byte av lås. Bolaget medger att semesterersättning har utbetalats för sent, men kan i denna del inte vitsorda något skadeståndsbelopp. Även i denna del åberopas ovan nämnda motfordran. Bolaget har vitsordat yrkat belopp avseende ersättning för inkomstförlust såsom skäligt i och för sig men bestritt yrkandet på grund av nämnda motfordran. Bolaget har utbetalt slutlön för maj 2017 med 13 893 kr.

Bolaget har yrkat ersättning för sin rättegångskostnad.

Käranden

E.T. har genmält att han uppburit 13 893 kr i lön, men inte från Bolaget utan från annat håll.

GRUND FÖR TALAN OCH SAKOMSTÄNDIGHETER

ALLMÄNT

Käranden

E.T. har avskedats i strid med lag, således finns förutsättning att förplikta Bolaget att utge skadestånd. Det är arbetsgivaren som har bevisbördan för att avskedandet ska ha skett i enlighet med lag. Skulle tingsrätten finna att laga grund för avsked inte föreligger men väl att det föreligger saklig grund för uppsägning så har arbetsgivaren även i detta fall begått brott mot 18 § LAS varpå skadeståndsskyldighet föreligger i enlighet med vad som följer av andrahandsyrkandet. Rätten till skadestånd åberopas i tillämpliga delar med stöd av 38 § LAS. E.T. anställdes hos arbetsgivaren den 17 februari 2015. Han avskedades när han tog del av beskedet om avsked via ett sms den 22 maj 2017.

Det som Bolaget har lagt E.T. till last är påstådd stöld. Det bör påpekas att om en arbetsgivare grundar avsked på ett påstått brott måste arbetsgivaren styrka detta på samma sätt som åklagare måste göra vid motsvarande brottmål, se rättsfallet AD 2014 nr. 90. Arbetsgivaren måste därmed styrka att det påstådda brottet skett, bortom rimligt tvivel. Företrädare för arbetsgivaren har nämnt att denne själv tycker att ”det ser ut” som att arbetstagaren stoppar på sig något. Arbetsgivaren kommenterar även att denne ”undrar” vad mer som försvunnit. Arbetsgivaren nämner alltså själv att denne inte med fog kan säga att något är stulet. Att arbetstagaren stoppar in något i sin jacka behöver inte betyda att det är arbetsgivarens egendom som arbetstagaren tar. Det kan vara arbetstagarens nycklar, plånbok etc. Arbetsgivaren har därmed inte bortom rimligt tvivel styrkt att arbetstagaren tagit egendom från arbetsgivaren. Även om arbetsgivaren kan visa på detta bör det för god ordnings skull tilläggas att arbetsgivaren i en sådan situation måste visa på att arbetstagaren tänkt tillskansa sig egendomen utan att därefter göra rätt för sig. Arbetsgivaren måste alltså visa uppsåt hos arbetstagaren att inte betala för egendomen.

Eftersom Bolaget inte styrkt att arbetstagaren tagit egendom, och om så varit fallet, visat att E.T. tagit egendom utan att ämna betala för denna, har Bolaget inte haft laga grund för avsked på grund av påstådd stöld. Genom att ändå avskeda E.T. har Bolaget gjort sig skyldigt till brott mot 18 § LAS. Arbetsgivaren ska därmed utge allmänt skadestånd om 90 000 kr. Utöver att utge ett allmänt skadestånd för brott mot 18 § LAS, är arbetsgivaren även skyldig att kompensera arbetstagaren för den inkomstförlust som arbetstagaren lidit på grund av det felaktiga avskedandet. Inkomstförlusten uppgår till 173 892 kr.

Arbetsgivaren har även, genom att meddela arbetstagaren avskedet via sms, gjort sig skyldig till brott mot 19 § LAS genom att inte i beskedet ha haft en korrekt fullföljdshänvisning. På grund av brott mot nämnda paragraf är arbetsgivaren skyldig att utge skadestånd om 7 000 kr. Om tingsrätten finner att det inte fanns grund för att avskeda E.T., men att det ändå fanns saklig grund för uppsägning av personliga skäl, är detta ändå ett brott mot 18 § LAS. Genom att avskeda honom när enbart saklig grund för uppsägning förelegat ska arbetsgivaren betala 40 000 kr i allmänt skadestånd till E.T. Eftersom beskedet om uppsägning inte har haft en korrekt fullföljdshänvisning har arbetsgivaren även begått brott mot 8 § LAS, och är därmed skyldig att utge ett allmänt skadestånd om 7 000 kr. Bolaget menar att E.T. inte har avskedats i strid med lag. Detta bestrids eftersom svaranden inte har visat laga grund, eller ens att saklig grund, föreligger. Skäl att per se utdöma ekonomiskt och allmänt skadestånd föreligger därför. Bolaget menar att det har en kvittningsskäl motfordran gentemot E.T., och att Bolaget, enligt lagen (1970:215) om arbetsgivarens kvittningsrätt, har rätt att kvitta det av arbetsgivaren vitsordade beloppet. Svaranden har inte

bortom rimligt tvivel visat på att arbetstagaren skadat arbetsgivaren på så sätt att denna har rätt att kvitta en motfordran enligt 3 § samma lag.

Svaranden

Bakgrunden till avskedandet är upprepade stölder. Bolaget har inte avskedat E.T. i strid med lag eftersom han grovt har åsidosatt sina åtaganden mot arbetsgivaren. Det saknas därför skäl att utdöma ekonomiskt och allmänt skadestånd i anledning av avskedandet. Bolaget har en kvittningstill motfordran mot E.T. som överstiger eventuellt allmänt skadestånd avseende Bolagets brott mot ordningsregler i LAS och semesterlagen. Allmänt skadestånd är, enligt lagen om arbetsgivares kvittningsrätt, att betrakta som lön. Bolaget gör gällande att man har haft rätt till s.k. tvungen kvittning då E.T. uppsåtligt orsakat skada genom att stjäla på arbetsplatsen. Bolagets fordran mot E.T. överstiger hans eventuella fordran grundad på brott mot LAS och/eller semesterlagen.

För det fall tingsrätten finner att Bolaget inte har haft skäl för avskedandet men väl för en uppsägning är det korrekt att E.T:s uppsägningstid är två månader. Vid sådant förhållande är han berättigad till ekonomisk ersättning motsvarande två månadslöner samt allmänt skadestånd. Bolaget har dock en kvittningstill motfordran mot E.T. som överstiger eventuellt ekonomiskt och allmänt skadestånd i anledning av avskedandet samt allmänt skadestånd hänförligt till arbetsgivarens brott mot ordningsregler i LAS och semesterlagen.

NÄRMARE OM HÄNDELSEN DEN 18 JANUARI 2017

Käranden

Den första händelsen som Bolaget baserar avskedandet på är en påstådd händelse den 18 januari 2017, där käranden ska ha plockat på sig sex stycken handmaskiner från en byggarbetsplats. Det av svaranden åberopade vittnet till händelsen är dock, enligt E.T:s uppfattning, släkt med R.K. Detta gör att det inte går att utesluta att vittnet har en förutfattad mening och lojalitet med arbetsgivaren som torde kunna utgöra ett jävigt förhållande. Under den förutsättningen att arbetstagaren bestrider det som arbetsgivaren påstår och bevisbördan åligger arbetsgivaren torde det krävas mer än en vittnesuppgift av ett vittne i närståendeförhållande för att det ska vara ställt utom allt rimligt tvivel att en arbetstagare gjort vad som påstås. E.T. bestrider att han plockat på sig sex stycken handmaskiner med avsikt att stjäla, samt bestrider att han erkänt den av svaranden påstådda stölden. E.T. har enligt sin uppfattning bara haft en handmaskin i sin bil, och den äger han själv. I och med att han bestrider att händelsen i fråga skett, bestrider han även att han blivit muntligen varnad för den påstådda händelsen.

Svaranden

Första gången E.T. blev påkommen med att stjäla var den 18 januari 2017, då en av Bolagets anställda – A.F. – påträffade sex stycken handmaskiner i E.T:s bil. Maskinerna påträffades av en slump när A.F. hämtade en kvarglömd jacka i E.T:s bil. Det är korrekt att A.F. är släkt med R.K. När arbetsgivaren konfronterade E.T. med stölden försökte han initialt att slingra sig och uppgav att han bara förvarat verktygen för att inga verktyg skulle bli stulna. När den uppgiften ifrågasattes erkände E.T. att han försökt stjäla. Bolaget var vid den aktuella tidpunkten totalentreprenör för en byggnation av en industrifastighet åt Greenworks Tools på Hedenstorp industriområde (entreprenaden) i Jönköping. För att utföra entreprenaden hade Bolaget anlitat ett antal underentreprenörer. I syfte att inte skapa kaos på bygget, och då handverktygen ägdes av olika underentreprenörer, tystades händelsen ned. Bolaget nöjde sig då med att muntligen varna E.T. sedan han lovat att detta aldrig skulle upprepas.

NÄRMARE OM HÄNDELSEN DEN 22 MAJ 2017

Käranden

Det som arbetsgivaren lagt E.T. till last och grundat avskedandet på är stöld. Vid underrättelsen den 19 juni 2017 angav arbetsgivarens representant, R.K., att E.T. begått stöld på arbetsplatsen, vilket arbetsgivaren nu påstår har begåtts den 22 maj 2017, genom att E.T. och hans vän, R.H., plockat på sig föremål och att detta fanns med på övervakningsfilm. Arbetsgivaren angav även att en polisanmälan skulle upprättas. Polisanmälan ska ha ägt rum först i augusti 2018. Varför denna ägt rum mer än ett år efter händelsen är högst oklart. Möjligen finns det inte någon grund för att inge en sådan anmälan. Det går inte att bortse från det faktum att arbetsgivaren har bevisbördan och därtill borde ha begärt att få en kopia av filmen efter att de gemensamt med övervakningsbolaget ”konstaterat” vad som påståtts vara stöld på sagda film. Att filmen nu saknas, av okänd anledning, måste således gå ut över arbetsgivaren i bevisvärderingshänseende. Att som nu försöka att ersätta sagda film med ett vittnesmål om innehållet kan, för det första, inte låta sig göras och, för det andra, inte på ett rättssäkert sätt av rätten bedömas, eftersom det finns ett affärsförhållande mellan arbetsgivaren och övervakningsbolaget. Trovärdigheten av ett sådant vittnesmål torde vara lika med noll. E.T. bestrider att annat än av arbetsgivaren godkänt material bortförts från arbetsgivarens industrifastighet.

Svaranden

Den 22 maj 2017 stal E.T., tillsammans med en vän, saker från Bolagets fastighet. Stölden föregicks av att E.T. frågade sin arbetsgivare om en vän till honom kunde få några skivor isolering som Bolaget inte skulle använda. Det fanns ingen invändning mot detta och skivorna förvarades på ovan nämnda industrifastighet. Fastigheten är kameraövervakad och bevakningen sköttes av bevakningsfirman Westec. På bevakningsfirmans film kunde man se hur E.T. och hans vän lastade skivor, nockpannor, takpannor, pallar och

diverse annat material på en släpvagn. Vidare kunde man se att E.T. stoppade någon innanför sin jacka, oklart vad. Efter att Bolaget och bevakningsfirman tittat på filmen skickade R.K. det sms som återfinns i stämmningsansökan, dvs. det aktuella avskedandet. Bevakningsbolaget har på grund av bristande rutiner slarvat bort filmen. Bolaget har uppskattat värdet på den egendom som E.T. och hans vän tog till cirka 25 000 kr.

BYGGNADSSTÄLLNINGARNA

Käranden

Bolaget påstår att E.T. lånat byggnadsställningar från arbetsgivaren utan att återlämna dessa. E.T. bestrider att han tagit med sig byggnadsställningar från arbetsplatsen enligt vad som Bolaget anger. Han blev ombedd att hjälpa T.R. att lasta byggnadsställningar på T.R:s bil, för att denna skulle låna byggnadsställningarna i fråga. E.T. handskades inte med byggnadsställningarna för sin egen skull. Vidare får det anses märkligt att en arbetstagare, som arbetsgivaren påstår har en benägenhet att tillskansa sig saker olovligen, får låna en byggnadsställning från arbetsplatsen utan att behöva kvittera ut byggnadsställningen. Därtill är det högst oklart varför T.R., som inte ens var anställd hos Bolaget, skulle hjälpa E.T. att lasta på byggnadsställningar på hans bil i enlighet med vad Bolaget anger. E.T. och T.R. är inte bekanta, varför det är högst oklart varför T.R. skulle hjälpa E.T. på en ledig dag. Det mest sannolika är att R.K., ägare till bolaget, bett sin arbetstagare E.T., att hjälpa R.K:s vän T.R. att lasta byggnadsställningar på T.R:s bil den 11 februari 2017, vilket var en lördag. Några objektiva bevis för sina påståenden har Bolaget inte lagt fram.

Svaranden

E.T. har tagit byggnadsställningar från Bolaget. Han ”lånade” ställningarna den 11 februari 2017. E.T. förklarade att han skulle hjälpa en vän att reparera en fasad och byta fönster. T.R. vid Bolaget hjälpte honom att lasta på ställningarna på en bil. E.T. har vägrat att lämna tillbaka ställningarna och påstår numera, som det får förstås, att han aldrig har lånat dem. Byggnadsställningarna är förhållandevis dyra, värda cirka 90 000 kr.

NYCKLAR OCH PASSERKORT

Käranden

Bolaget påstår att E.T. inte har lämnat tillbaka nycklar och passerkort, förutom ett. E.T. bestrider att han inte lämnat tillbaka alla nycklar och passerkort. Han hade enbart en av Bolaget utgiven nyckeltag i sin besittning, och genom denna hade han tillgång till arbetsplatsen. Denna nyckeltag har han genom sitt ombuds försorg överlämnat till Bolagets ombud M.B. den 25 augusti 2017 i Borås. Han bestrider att han erhållit någon annan nyckel eller liknande från arbetsgivaren som inte är återlämnad. Menar Bolaget att han ännu har nycklar i sin besittning är det Bolaget som har bevisbördan för det.

I tidigare inlämnad bilaga anför arbetsgivarens representant R.K. till E.T. att denna ska skicka in ”din bricka”. Arbetsgivaren anför därmed att E.T. enbart har en bricka/nyckeltag att lämna in.

Svaranden

Slutligen vägrar E.T. att lämna tillbaka såväl nycklar som passerkort (alla utom ett), vilket resulterat i att Bolaget har tvingats byta lås på tre fastigheter till en kostnad om 30 000 kr.

ANGÅENDE SLUTLÖN M.M.

Käranden

Bolaget gör gällande att man har betalat ut slutlön i samband med senaste löneutbetalningen i april. Detta är orimligt i och med att E.T. då skulle ha få ut sin slutlön när han fortfarande var anställd. Att han fått ut sin semesterersättning i augusti ändrar inte det faktum att han fortfarande är berättigad till lön för tiden den 2 till den 22 maj 2017. E.T. utförde arbete för arbetsgivaren under maj månad. E.T. har inte erhållit ersättning för utfört arbete under maj månad, perioden 1-22 maj 2017.

Utöver det allmänna skadeståndet ska arbetsgivaren även kompensera E.T. för den inkomstförlust man åsamkat honom under hans lagstadgade uppsägningstid om 2 månader, perioden 22 maj- 22 juli 2017.

Bolaget ska utge skadestånd för brott mot semesterlagen genom att arbetsgivaren inte utbetalat hans semesterersättning förrän tre månader efter det att anställningen upphört och därmed i strid med lag. Bolaget har gjort gällande att man har kvittningsrätt för allt allmänt och ekonomiskt skadestånd, vilket arbetstagaren bestrider eftersom ingenting är bevisat bortom rimligt tvivel avseende arbetstagarens av arbetsgivarens förment påstådda brottsliga aktivitet.

Svaranden

Vad gäller E.T:s slutlön gör Bolaget gällande att han uppburit den i samband med den senaste löneutbetalningen. E.T. har, såvitt Bolaget känner till, inte utfört något arbete som inte omfattas av den aktuella utbetalningen.

UTREDNINGEN

Käranden

E.T. har åberopat skriftlig bevisning i form av sms-konversation och kontoutdrag.

Förhör har på E.T:s begäran ägt rum med honom själv samt med vittnet R.H.

Svaranden

Bolaget har åberopat löneutbetalning som bevis på utbetald slutlön.

Förhör har på Bolagets begäran ägt rum med ställföreträdaren R.K. samt med vittnena A.F., T.R. och M.L.

DOMSKÄL

SAKEN

Allmänt om lagregleringen

Det åligger arbetsgivaren att visa att det har förelegat laglig grund för avskedande eller saklig grund för uppsägning. Det innebär att arbetsgivaren när det föreligger tvist om förekomsten av omständigheter som lagts till grund för avskedandet, har att fullt ut styrka dessa omständigheter (se rättsfallet AD 2006 nr 66). Den bevisskyldighet som åvilar arbetsgivaren medför att brister i bevisningen om vad som faktiskt har inträffat går ut över arbetsgivaren.

Den s.k. tvåmånadersregeln i 7 § respektive 18 § LAS vid uppsägning respektive avskedande innebär att arbetsgivaren som regel inte får grunda den på omständigheter som arbetsgivaren har känt till i mer än två månader innan arbetsgivaren underrättade arbetstagaren om uppsägningen eller avskedandet enligt 30 § LAS.

När det gäller tillgreppsbrott kan konstateras att Arbetsdomstolen i flera avgöranden haft att ta ställning till frågan om avskedande av arbetstagare som gjort sig skyldiga till sådan brottslighet (se exempelvis rättsfallen AD 1989 nr 25, AD 1990 nr 91, AD 1995 nr 121, AD 2010 nr 18, AD 2015 nr 22 och AD 2017 nr 52). Arbetsdomstolen har framhållit att tillgreppsbrott som riktas sig mot arbetsgivaren eller begås på arbetsplatsen, utgör allvarliga förseelser varigenom den anställde på ett väsentligt sätt åsidosätter sina skyldigheter (se Öman. S., AD om uppsägning av personliga skäl och avskedande, 2 uppl., 2017, s. 86 ff.). Vidare har Arbetsdomstolen uttalat att det är en självklar utgångspunkt i arbetslivet att arbetstagare inte får ta egendom som tillhör arbetsgivaren eller annan utan tillåtelse från egendomens ägare. Det krävs inte av arbetsgivaren att denne särskilt framhåller den saken för arbetstagarna (se rättsfallet AD 2013 nr 89).

Händelsen den 18 januari 2017

R.K. har uppgett att Bolaget hade ett uppdrag att uppföra byggnation åt ett kinesiskt företag och att de befann sig under tidspress. Hans systerson A.F. tipsade honom om att det fanns handverktyg i bagageutrymmet i E.T:s privata bil som denne sett när denne skulle hämta en kvarglömd jacka i bilen. Han kontrollerade i bilen och såg tydligt minst sex handverktyg i

hårda väskor eller liggande lösa. Han talade med E.T. som till slut erkände och då släppte han frågan om polisanmälan. Handverktygen lämnade E.T. tillbaka. A.F., som tidigare då och då arbetade i Bolaget, har berättat om hur han upptäckte ett tiotal handverktyg i E.T:s bil och att han direkt talade om det för R.K. Handverktygen låg i öppna lådor eller helt lösa i bagageutrymmet i E.T:s Mercedes-Benz av kombimodell. Han hörde inte R.K. samtala med E.T.

E.T. har uppgett att han fick kontakt med Bolaget via annons och började arbeta där år 2016 som arbetslagsledare. När det gäller den påstådda händelsen är det felaktigt som Bolaget påstår att han skulle ha erkänt att han stulit något tillhörande Bolaget. Han hade den aktuella dagen ett handverktyg, nämligen en borrh och skruvdragare med uppladdningsbart batteri av fabrikat Dewalt, i sin personbil. Bolagets motsvarande maskiner var vanligen av fabrikat Bosch.

Tingsrättens bedömning

E.T. har förnekat att han skulle ha tillgripit någon egendom tillhörig och att han överhuvudtaget skulle ha haft flera handverktyg i sin bil. A.F:s uppgifter ger visst stöd för vad Bolaget har uppgett men hans uppgifter bör bedömas med särskild försiktighet mot bakgrund av att han är närstående till R.K. Det hade emellertid varit enkelt för Bolaget att säkra bevisning genom att ta fotografier eller genom att direkt kontakta polisen. Tingsrätten konstaterar att händelsen har blivit polisanmäld av Bolaget först cirka ett och ett halvt år därefter inför huvudförhandlingen vid tingsrätten. Mot bakgrund av vad som har framkommit kan det inte anses ställt bortom rimligt tvivel att E.T. har erkänt något brott eller att han tillgripit någon egendom tillhörande Bolaget.

Händelsen den 22 maj 2017

R.K. har uppgett att Bolaget tidigare haft inbrottsförsök i en byggnad och därför installerat kameraövervakning. På en övervakningsfilm fick han se E.T. och någon annan person komma i skåpbil med tillhörande släpvagn vid 19-20-tiden och köra in på området. Ekipaget fylldes med byggnadsmaterial och han såg E.T. lägga någonting innanför sin jacka. Han kontaktade larmbolaget som skulle ha en bättre upplösning på filmen. Bolaget fick emellertid aldrig motta någon film. Han känner inte R.H.

E.T. har uppgett att han var hemma och var sjuk den aktuella dagen när han även fick motta ett sms om att han var uppsagd. Han hade fått lov av R.K. att hämta frigolit men detta hämtade han och en kamrat i början av maj 2017. De tog bara frigoliten och ingenting annat.

R.H. har berättat om att han vid ett tillfälle var på Bolagets fastighet en vardagseftermiddag tillsammans med E.T. De hämtade 16-17 begagnade markfrigolitskivor, som var i bra skick, som E.T. fått lov att hämta, och som R.H. behövde när han skulle bygga ett hus i Habo.

M.L., som tidigare arbetat åt Bolaget, har berättat att R.K., oklart när, ringde och sade att folk med bil och släp hade varit inne och plockat ut grejer. När han tittade på filmen såg han E.T. och en eller två till personer. E.T. hade stoppat in någonting under sin jacka som han slängde in i bilen. De andra personerna lastade tegel- eller takpannor, snörasdetaljer och stegar i bilen. Det hände efter kl. 16, och kan ha ägt rum mellan kl. 17-19. Övervakningsfilmen har försvunnit. Han såg inte hela E.T:s ansikte och bedömer att han är till 75 procent säker att det var E.T. han såg på filmen.

Tingsrättens bedömning

E.T. har förnekat att han skulle ha tillgripit någonting från Bolaget som han inte fått lov att ta. Tingsrätten konstaterar att övervakningsfilmen är borta och att det inte med säkerhet har gått att klarlägga när den händelse som M.L. har vittnat om har ägt rum. Om E.T. skulle ha varit i sällskap med andra personer på arbetsplatsen när egendom tillhörig bolaget utan lov tillgripits är det givetvis mycket besvärande för honom, även om han inte själv bar godset. Han skulle ändå kunna bedömas ha agerat i gärningsmannaskap med en eller flera andra personer. Emellertid har M.L. inte med säkerhet kunnat peka ut E.T. som en av de personer han sett på övervakningsfilmen, som inte heller varit bevisning i målet. Mot bakgrund härav kan det inte mot E.T:s förnekande anses ställt bortom rimligt tvivel att han olovligen har tillgripit någon egendom tillhörande Bolaget.

Byggnadsställningarna

R.K. har uppgett att E.T. den 11 februari 2017 frågade om han fick låna byggnadsställningar för att byta fönster åt en kamrat. Det var tal om lån för högst två veckor. Han gav honom lov att göra det, men han vet inte när E.T. hämtade byggnadsställningarna, bl.a. en två meter hög rullställning. Totalt rör det sig om tre till fyra byggnadsställningar som har försvunnit. De hade ett bokfört värde av 70 000 kr och nuvärdet ligger på 90 000–100 000 kr. T.R. är en bekant till honom som kom och gick som han ville på företaget, men han är inte anställd.

E.T. har uppgett att han inte har lånat några byggnadsställningar. Däremot har han på uppdrag av R.K. hjälpt T.R. att lasta på byggnadsställningar på dennes skåpbil, en vit större Peugeot eller Opel. Han har aldrig lånat några byggnadsställningar av Bolaget.

T.R., som är kusin med R.K., har uppgett att han vid ett tillfälle hjälpte E.T. att lyfta på byggnadsställningar på en bil med släp tillhörande Bolaget. Det var E.T. som bad honom om hjälp.

Tingsrättens bedömning

E.T. har förnekat att han skulle ha lånat några byggnadsställningar. Mot detta står R.K:s uppgifter. T.R:s uppgift, om den är sanningsenlig, motsäger inte, enligt tingsrättens mening, E.T:s uppgift om att han inte privat skulle ha lånat några byggnadsställningar. Att T.R. vid något tillfälle hjälpt E.T. att lasta byggnadsställningar på en tjänstebil kan i stället vara fråga om något som E.T. gjorde i tjänsten. Dessutom framstår det som svårförståeligt att R.K. mindre än en månad efter händelsen med handverktygen när han anklagat E.T. för stöld skulle ha lånat ut värdefulla byggnadsställningar till honom, särskilt utan någon form av kvittens. Vid en sammantagen bedömning kan det inte anses styrkt att E.T. har lånat några byggnadsställningar som han inte har återlämnat.

Nycklar och passerkort

R.K. har uppgett att Bolaget har s.k. passersystem med passerkort (lås-tag), att närstående bolagen GT-Väst ej har passersystem medan GT-Greenwork senare fått passersystem. Det kostar minst 30 000 kr att byta lås. Passerkorten kan avmagnetiseras. E.T. fick motta nycklar vid flera tillfällen. Nycklar eller passerkort kvitterades aldrig av de anställda. Däremot skrev Bolaget upp vilket passerkort de anställda fått.

E.T. har uppgett att han hade tre nycklar och en lås-tag. Nyckeln till Bolaget lämnade han till T.K., R.K:s son, eftersom han hade lås-tagen kvar. De andra två nycklarna till närstående bolag lämnade han tillbaka någon gång i mars 2017. Det som han sist hade han kvar var lås-tagen som gick till Bolaget och GTGreenwork.

Tingsrättens bedömning

Det är ostridigt att lås-tagen har återlämnats sist via ombuden i målet. Tingsrätten konstaterar att ord står mot ord huruvida E.T. ska ha återlämnat samtliga nycklar. Det får anses höra till normala rutiner att anställda får kvittera ut nycklar eller dylikt. Bolaget har emellertid inte haft några sådana rutiner. Mot E.T:s bestridande anser tingsrätten inte att Bolaget förmått visa att E.T. inte skulle ha återlämnat de nycklar eller lås-tagar som han har haft tillgång till.

Angående slutlön m.m.

E.T. har gjort gällande att han inte har erhållit slutlön för maj 2017, för perioden den 2–22 maj som han har arbetat, 15 284 kr. Han uppbar lön i efterskott.

R.K. har uppgett att E.T:s slutlön utbetalades den 25 augusti 2017 och uppgick till 13 893 kr. Den 24 augusti 2017 utbetalades även semesterlön, för perioden t.o.m. den 30 april 2017, dvs. mer än en månad efter anställningens upphörande, och den uppgick till 15 827,75 kr. Han har även uppgett att han inte kan uttala sig generellt om Bolagets rutiner för löneutbetalning.

Tingsrättens bedömning

Tingsrätten konstaterar att det av de bankkontoutdrag som E.T. har gett in framkommer att han den 25 augusti 2017 mottagit en löneutbetalning om 13 893 kr. E.T. har uppgett att denna utbetalning av lön avser arbete han utfört åt annan arbetsgivare efter att anställningen i Bolaget upphört. Tingsrätten menar att Bolaget med lätthet borde ha kunnat visa att löneutbetalningen om 13 893 kr härrörde från Bolaget. Det har Bolaget inte gjort. Mot bakgrund härav och då den av Bolaget åberopade löneutbetalningen anges avse semesterersättning anser tingsrätten att Bolaget inte har visat att det har utbetalat slutlön för maj 2017 till E.T. Bolaget ska därmed förpliktas att till E.T. utbetala slutlön för maj 2017 med yrkat belopp, som jämväl innefattar semesterersättning för denna månad.

SKADESTÅND

Tingsrätten har funnit att Bolaget inte har förmått visa att det har förelegat vare sig laga skäl för avskedande eller saklig grund för uppsägning. Detta innebär att E.T. är berättigad till skadestånd enligt 38 § LAS. Bolaget har gjort gällandet att det har en kvittningsgill motfordran på E.T. på grund av orsakad skada genom upprepade stölder, ej återlämnade byggnadsställningar samt kostnader för byte av lås. Mot bakgrund av att tingsrätten har funnit att det inte är utrett att E.T. från Bolaget har stulit någon egendom eller lånat några byggnadsställningar eller underlåtit att återlämna nycklar till Bolaget har Bolaget inte någon fordran på skadestånd på E.T.

Det är inte visat att E.T. genom sitt agerande skulle ha bidragit till de påstått uppkomna situationerna. Tingsrätten finner mot bakgrund härav att yrkad ersättning för kränkning, 90 000 kr, är skäligt och bör utgå (jfr exempelvis rättsfallet AD 2005 nr 17). Det är ostridigt att E.T. inte har fått motta något skriftligt avskedande som föreskrivs i 19 § LAS och att yrkat belopp, 7 000 kr, är vitsordat. Skadestånd ska därför utgå även med detta belopp.

Det är ostridigt att Bolaget har utbetalat semesterersättning till E.T. senare än vad som föreskrivs enligt 30 § semesterlagen, nämligen senast en månad

efter anställningens upphörande. I detta fall har det rört sig om cirka tre månader. Med beaktande av ersättningens storlek får E.T. anses skäligen tillgodosedd med 10 000 kr i i allmänt skadestånd (jfr rättsfallen AD 2010 nr 89 och AD 2016 nr 73).

Därutöver har E.T. yrkat ersättning för inkomstförlust. Bolaget har vitsordat beloppet såsom skäligt i och för sig. Mot bakgrund av att tingsrätten har funnit att Bolaget inte har visat någon motfordran på E.T. ska hans yrkande i denna del bifallas i sin helhet.

RÄTTEGÅNGSKOSTNAD

E.T. har i det närmaste fullt ut vunnit bifall till sin talan och ska därmed anses som vinnande part. Detta innebär att Bolaget ska ersätta E.T. för hans rättegångskostnad. Tingsrätten konstaterar att båda parter har yrkat ersättning för ombudsarvode på ungefär samma nivå; Bolaget med 232 240 kr och E.T. med 218 154 kr, vartill tillkommer tidsspillan och utlägg. Därutöver har E.T. begärt ersättning för muntlig bevisning. Vad E.T. har yrkat i ersättning för rättegångskostnad får i sin helhet anses skäligt. Bolaget ska därmed förpliktas att ersätta E.T. för hans rättegångskostnad med yrkat belopp. Att ersättning för rättegångskostnad även ska innefatta ränta följer av lag.

DOMSLUT

1. Tingsrätten förpliktar Capalato Konstruktion AB att till E.T. betala
 - a) dels lön med 15 284 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 oktober 2017 till dess betalning sker,
 - b) dels skadestånd avseende inkomstförlust med 173 892 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 23 338 kr från den 17 oktober 2017, och därutöver på 150 554 kr från den 27 september 2018, allt till dess betalning sker,
 - c) dels allmänt skadestånd med 107 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 oktober 2017 till dess betalning sker.
2. Tingsrätten förpliktar Capalato Konstruktion AB att ersätta E.T. för hans rättegångskostnad med 357 851 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 27 september 2018 till dess betalning sker. Ombudsarvodet uppgår till 218 154 kr av nämnda belopp.